

Kirkkonummen kunta
kirjaamo@kirkkonummi.fi
VIITE: Lausuntopyyntö
HANKE: 21 000

7.11.2025

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry
sll.fi/kirkkonummi

Kirkkonummen ympäristöyhdistyksen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunto Kantvikin osayleiskaavaehdotuksesta

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry kiittävät lausuntopyynnöstä ja lausuvat seuraavaa. Kantvik sijaitsee tärkeällä Porkkala-Meiko-ekologisella yhteydellä. Kaavanlaatijat ovat selvästi pyrkineet ottamaan tämän huomioon ja ehdotus on valmisteluaineiston suunnitelmia parempi. Ekologisten yhteyksien ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa on kuitenkin yhä parantamisen tarvetta.

Kuten maakuntahallitus lausunnossaan muistuttaa on osayleiskaavassa otettava tarkemmin huomioon Uusimaa-kaavan 2050 mukaiset linjaukset. Siinä on huolehdittava, että viheryhteystarve säilyy ja toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja.

Ehdotuksessa AP-alueita on lisätty tai laajennettu Uusimaa-kaavan 2050 yleisten suunnittelumääräysten vastaisesti, jossa todetaan mm. seuraavaa:

- *Ympäriverotusta asumista sekä työpaikkarakentamista on ohjattava ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin, pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle, taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille sekä palvelukeskittymiin. Keskusten välisten liikenneyhteyksien kehittämistä on tuettava erityisesti joukkoliikenteeseen perustuen.*
- *Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen.*

Yleiskaavaehdotus on lisäksi ristiriidassa sen omien päätavoitteiden kanssa:

- *“Tavoitteena on ekologisen verkoston ja muiden suojeluarvojen, niin luonto-, kulttuuri- kuin maisema-arvojen, turvaaminen.*
- *Tavoitteena on uuden rakentamisen ohjaaminen yhdyskuntarakenteellisesti kannattaville alueille.*
- *Tavoitteena on vastata lisääntyvän ja muuttuvan liikenteen tarpeisiin kestävästi ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tukien.”*

Kuten maakuntahallituskin lausunnossaan toteaa tulee yleiskaavassa huomioida päätavoitteet paremmin poistamalla viherrakennetta pirstaloivat asuinalueet taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilta alueilta. Näitä ovat esimerkiksi Sepänkannas IV, Kidetien jatke (Brissasista länteen) ja Kasabergetin pohjois- koillis- ja länsipuoli Kasabergetin aina mereen asti, lisää esimerkkejä luvussa 8.

1. Osayleiskaavaehdotuksen oikeudellinen arviointi

Kuntalain (410/2015) 1 §:n 2 momentin mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sisältyy ympäristölliseen kestävyyteen ja se on huomioitu osayleiskaavaehdotuksessa rajallisesti, kuten maakuntahallituskin lausunnossaan huomauttaa.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 11 §:n mukaan kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemasuojelua alueellaan. Luonnon monimuotoisuus ja maisema-arvot tulee turvata kaavaluonnoksessa esitettyä vahvemmin niin, että rakentamisalueet sijoitetaan maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille osayleiskaavaehdotuksen päätavoitteiden mukaisesti.

Alueiden käyttölain (132/1999) 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Osayleiskaavaehdotuksen liitteenä olevat luontoselvitykset ovat osin yli 10 vuotta vanhoja. Lisäksi puuttuvat ainakin linnusto-, saukko- ja lepakkoselvitys.

Alueidenkäyttölain 5 §:ssä tarkennetaan alueidenkäytön suunnittelun tavoitteita ja niihin kuuluu mm. luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisen edistäminen. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Ajantasaiset luontoselvitykset ovat edellytyksenä sille, että osayleiskaavassa voidaan varmistaa ekologinen kestävyys, edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja välttää kaavoituksen haitallisia vaikutuksia.

Lisäksi alueiden käyttölain 39 §:ssä säädetään, että yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen ekologinen kestävyys, ympäristöhaittojen vähentäminen, rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnoarvojen vaaliminen.

2. Viheryhteydet ja viheryhteystarpeet eivät kaavaehdotuksessa ole saaneet niiden vaatimaa tilaa

Rakentamista on edelleen osoitettu tärkeille ekologisille yhteyksille. Ekologisia yhteyksiä on vahvistettava rakentamisalueita supistamalla ja säilyvien luontoalueiden kaavallisia määräyksiä vahvistamalla. Katsomme, ettei kaavaehdotuksessa ole huomioitu riittävästi Maakuntahallituksen lausuntoa Kantvikin osayleiskaavan valmisteluaineistosta, jossa muistutetaan: *”Uudenmaan liitto katsoo, että maakunnalliset viheryhteydet tulee turvata kaavaluonnoksessa esitettyä vahvemmin niin, että ne toteutuvat tarpeeksi leveinä ja ekologisesti toimivina, eivätkä jää liian kapeiksi luonnolle häiriötä aiheuttavan maankäytön väleihin tai katkea väylien tai muiden esteiden vuoksi. Erityisesti nykytilassa kapeimmillaan oleva kohta sataman ja taajaman välissä tulee suunnitella mahdollisimman leveänä säilyväksi ja myös vahvistaa jo rakennettujen alueiden sisäistä viheralueverkostoa varsinaisen ekologisen yhteyden osalta sekä sen viereisillä alueilla. Yhteyksien riittävyyden arvioinnissa tulee tarkastella myös suhdetta Porkkalanniemen alueelle kohdistuvaan seudulliseen virkistyskäyttöpaineeseen ja sen ohjaamiseen.”* Ja lisäksi *”On huomattava, että uusi rakentaminen rakentamattomille metsäalueille heikentää metsien virkistysarvoa ja vähentää pysyvästi kunnan hiilinieluja.”*

3. MY- ja MU-merkinnät eivät turvaa luontoarvoja eivätkä viheryhteyksien säilymistä

Viheryhteyksiä ei voida turvata osoittamalla MY- ja MU-alueita, ei edes osoittamalla viheryhteyksiä, viheryhteystarpeita tai luo- tai /eko- alueita näille. Lainsäädännöstä johtuen M-alueille ei voida antaa sitovia luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen varmistavia määräyksiä – ei edes rakentamislain 53 § mukaista maisematyölupavelvoitetta puiden kaatamista koskien. Vain metsä- tai luonnonsuojelulaki voivat turvata hakkuilta M-alueilla. Viheryhteyksien toteutumisen varmistamiseksi kaavaehdotuksen MY- ja MU-alueet ja erityisesti näillä sijaitsevat luo- ja /eko- alueet tulee merkitä SL-alueiksi; toissijaisesti VY/eko- ja VY-alueiden luo-alueiksi suojelevilla kaavamääräyksillä.

Kaikki kunnan omistuksessa olevat muut kuin rakentamiseen osoitetut alueet tulee merkitä VL-, VR-, EV- tai SL-alueiksi – ei M-alkuisiksi alueiksi, jotta niiden virkistys- ja suojeluarvot säilyvät ja paranevat. Nyt kaavaehdotuksessa on kunnan omistamalla maalla suunnitellun Sepänkannas IV:n lounaispuolella MY-alue. Sepänkannas IV:n luontoselvityksessä todetut luontoarvot on tunnustettu osoittamalla sinne viheryhteystarve ja osittain kunnan maalle luo-109/7 ja siihen

rajoittuen luo-38/S4-alue, joskin luo-alueet ovat ilman tarpeellisia suojavyöhykkeitä. Ehdotuksen mukainen MY-alue ei pysty turvaamaan näitä tunnustettuja luontoarvoja.

Erityisesti suojelualueiden ja AO, AP ja W-alueiden väliset alueet tulee merkitä vähintään VL-alueiksi. Silloin, kun ne sisältävät merkittävästi luo-alueita tulee ne yhdistää SL-alueisiin riippumatta alueiden nykyisestä maanomistuksesta. Esimerkiksi Pilvijärvestä lounaaseen oleva puron ja sitä ympäröivän yhdistelmäsuotyypin (luo-8/8) kaavamerkinnän tulee olla SL.

4. VL- VR-, EV- ja /eko-alueiden kaavamääräyksiä on tarkennettava

Kantvikin-alueen VL- ja VR-alueet soveltuvat pääosin käytettäviksi ekologisessa kompensaatiossa *lisäisyys*-alueina. On tarpeen selvittää voidaanko jo osayleiskaavan määräyksiin sisällyttää varaus ”käytettävissä ekologiseen kompensatioon, käsittely *lisäisyys*-mahdollisuutta edistään” tms. VL- ja VR-alueiden kaavamääräyksiä tarkentaminen esimerkiksi seuraavilla tavoilla tukee myös kompensatiokäyttämömahdollisuutta:

VL-alueiden määräykset:

- ”... *Alueen puustoa on kehitettävä eri-ikäisenä metsikön sisällä...*” muotoon ”...*Alueen puuston on annettava kehitettyä eri-ikäisenä metsikön sisällä...*” Muokkaus: puuston on annettava kehitettyä.
- ”*Alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa on otettava huomioon alueen erityisten luontoarvojen säilyttäminen...*” muotoon ”*Alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa on otettava huomioon alueen luontoarvojen säilyttäminen...*” Poisto: erityisten-sana.

VR- ja EV-alueiden määräykset:

- käyttötarkoitusta lukuunottamatta samat määräykset luontoarvojen säilyttämisestä ja eri-ikäisrakenteisuuden kehittymisen sallimisesta kuin VL-alueilla. Muutoin näiden alueiden maisematyöluissa ei voida vaatia luontoarvojen säilyttämistä.

/eko-määräys:

- ”...*Se on toteutettava tavalla, joka turvaa eläinten liikkumismahdollisuudet...*” muotoon ”...*Se on toteutettava tavalla, joka turvaa eläinten ja muiden eliöiden liikkumismahdollisuudet...*” tai ”...*Se on toteutettava tavalla, joka turvaa eliöiden liikkumismahdollisuudet...*” Lisäys: eliöiden.

5. Viheryhteyksien ja viheryhteystarpeiden kaavamääräyksiä on täydennettävä

Jo nyt rakentaminen on pirstonut ehdotuksessa olevia viheryhteyksiä ja viheryhteystarpeita ekologisen yhteyden suositusleveyttä (500 - 1000 m) kapeammiksi kaistaleiksi. Kaistaleiden ongelma on reunavaikutuksen suuri osuus pinta-alasta eli joillekin lajeille yhtenäinen toiminnallinen ekologinen yhteys jää käytännössä toteutumatta, jos kaistat ovat niin kapeita kuin kaavaehdotuksessa. Viheryhteyksien ja viheryhteystarpeiden kaavamääräyksiä on myös välttämätöntä tarkentaa käsittämään kaikki muut eliöt liito-oravien lisäksi siten kuin maakuntakaavan viheryhteystarpeen suunnittelumääräyskin edellyttää:

“Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava, että merkinnällä osoitettu yhteystarve säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet, virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja. Viheryhteyden tarkkaa sijaintia ratkaistaessa on selvitettävä, että yhteydellä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista ja virkistyksellistä verkostoa.

Tämä puute voidaan korjata yleiskaavassa helposti kaavamääräyksiä hieman tarkentamalla.

Viheryhteys:

“Merkinnällä on osoitettu liito-oravalle soveltuva viheryhteys” muotoon

“Merkinnällä on osoitettu liito-oravalle ja muulle eliöstölle soveltuva viheryhteys”.

Lisättävä viheryhteystarpeen määräyksistä: *“Viheryhteys on huomioitava ja turvattava tie- ja katusuunnittelussa, jonka yhteydessä on pyydyttävä ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto.”*

Viheryhteystarve

“Merkinnällä on osoitettu liito-oravalle soveltuva viheryhteys” muotoon

“Merkinnällä on osoitettu liito-oravalle ja muulle eliöstölle soveltuva viheryhteys”.

6. Puuttuvat ja vanhat luontoselvitykset, luontoselvitysten liian ahdas tulkinta

Sinänsä hyvä luontoselvitys on yli 10 vuotta vanha. Tänä aikana on ehtinyt tapahtua muutoksia mm. osa alueista saattanut palautua niin, että se täyttää boreaalisen luonnonmetsän määritelmän ja osa tuhoutua. Todennäköisesti kuitenkin merkittävin muutos on ollut yleisen tietoisuuden kasvu luontokadon pysäyttämisen välttämättömyydestä. Olemassa olevan luontoselvityksen osalta tämä tarkoittaa, että luontoselvityksen johtopäätösten perusteella tehtävät toimenpiteet on toteutettava suositeltua laajemmin.

Vuosina 2012-13 tehty luontoselvitys on kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, joiden tietojen pohjalta on tehty johtopäätöksiä eri lajien elinympäristövaatimusten täyttymisestä. Tarpeellisista ja edelleen puuttuvia lajistonselvityksiä ovat ainakin linnusto-, lepakko- ja saukkoselvitys. Uudet luontoselvitykset myös kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta ovat tarpeellisia erityisesti muutettaviksi suunnitelluilta metsä- ja ranta-alueilta. Näistä saatavat tiedot on huomioitava kaavan jatkovalmistelussa mm. lisäämällä tarvittavat luo-alueet riippumatta siitä, mitä ko. alueille on kaavaehdotuksessa merkitty.

Lisääntyvän asutuksen mukanaan tuoma kuluminen ja häiriöt vaativat, että luontoselvitysten johtopäätösten perusteella tehtävät toimenpiteet on toteutettava arvokkainta aluetta laajemmin. Nyt luo-alueiksi on monin kohdin merkitty ainoastaan arvokkain alue ilman sen säilymiselle välttämätöntä vähemmän arvokasta osaa ja/tai suojavyöhykettä. Jotta alueiden arvo säilyisi, on kaavassa oltava näille suojavyöhykkeet, joiden käytöstä on annettava tarkemmat määräykset tai laajennettava luo-alueita käsittämään myös suojavyöhykkeet. Ehkä räikein esimerkki luo-alueiden suojavyöhykkeiden puutteesta on Sepänkannas IV ks. luku 8.5. Lisää esimerkkejä luvussa 8.

7. Merellisyys tavoitetaan parhaiten luonnontilaisella meren rannalla

Kantvikissa on vielä jäljellä hieman luonnontilaista merenrantaa, jopa tervaleppäkorpea. Tämä ainutlaatuinen merellisyys on säilytettävä. Jos se tuhotaan, niin takaisin saaminen on käytännössä mahdotonta. Alueella on mahdollista tarjota luontoon mukautuva polku kulkemaan merellisessä ympäristössä asutuksen lähellä.

Strömsbyvikenillä tavataan mm. saukkoa sekä uhanalaisia hömö- ja töyhtötiaisia (liite 1), jotka kertovat alueen luonnonsuojelullisesta arvosta. Kuntalaisten mahdollisuus päästä rantaan nauttimaan rantaluonnosta sitä turmelematta on säilytettävä.

8. Rakentamisalueet on poistettava viheryhteyksistä ja suojelualueita on laajennettava

Uusien suojelualueiden esittäminen on kiitettävää, mutta vieläkin riittämätöntä. Esitettyjen SL-alueiden rajauksia on vielä tarpeen laajentaa ja esitetyt luo-alueet tarvitsevat suojavyöhykkeitä. Lisäksi puuttuvien luontoselvitysten myötä tulee todennäköisesti tarve uusille luo-alueille. Nämä alueet ovat itsessään merkittäviä ja lisäksi ne ovat tärkeitä Porkkalanniemen ja Meikon välisen ekologisen yhteyden toiminnalle, jota pitäisi kaavassa vahvistaa, kuten maakuntahallituskin lausunnossaan muistuttaa. Kaavassa pitää uskaltaa merkitä SL-alueilta myös yksityisten omistamille luonnoltaan arvokkaille alueille.

Suunnittelun johtavana periaatteena ja käytäntönä pitää olla, että luontoselvityksessä arvokokonaisuudeksi merkityille tai luo-alueille ei osoiteta uutta rakentamista. Niiden säilyminen edellyttää usein myös, ettei niihin rajautuvilla alueilla osoiteta uutta toimintaa.

EU:n biodiversiteettistrategian, johon Suomi on sitoutunut, suojelutavoite on 30%:a pinta-alasta. Kantvikin osayleiskaavan alueella 30 %:n suojelu on helposti mahdollista ja erittäin perusteltua. Suojelua puoltavat Meikosta etelään, aina Porkkalaan asti, suuntautuva maakunnallisesti, jopa valtakunnallisesti, arvokas ekologinen yhteys ja se, että alueella on toistaiseksi säilynyt keskimääräistä enemmän arvokasta luontoa. Kantvikin sijainti tekee siitä kokoaan tärkeämmän osan Uudenmaan suojelualueidenverkostoa. Joten suojeluprosentin on perusteltua olla keskimääräisesti tavoiteltua korkeampi.

Seuraavassa esitellään luontoalueita, joiden säilyminen on varmistettava ehdotuksessa esitettyä paremmin sekä esitettyjä uusia asuinalueita, jotka on poistettava, kun noudatetaan maakuntahallituksen lausunnossaan esittämää vaatimusta poistaa yleiskaavasta viherrakennetta pirstaloivat asuinalueet:

8.1 Trehörnsberget-Brunneberg-Korsberget (Storträskin itä-kaakkois- ja eteläpuoli)

Eteläosassa luo-alue on merkitty hyvin kapeaksi vain puron välittömään läheisyyteen. Se on leveydeltään alle 100 m, eikä siis ole lähelläkään toimivan toimivan ekologisen yhteyden leveyttä (500 - 1000 m). Olemassa olevat rakennukset estävät ekologisen yhteyden leventämisen ainoastaan heti Sokeritehtaantien pohjoispuolella. Jotta yhteys säilyy toimivana koko VL-alueella, on erityisen tärkeää, että viheryhteys-, VL- ja /eko-kaavamääräyksiä tarkennetaan kuten luvuissa 4. ja 5. esitetään.

Paikallisesti arvokkaaksi todettu puro (luo-77/4 ja luo-78/4) ympäristöineen ja riittävällä suojavyöhykkeellä tulee osoittaa SL-merkinnällä, erityisesti siltä osin, kun se on kahden suojelualan välissä. Tämä on tärkeää mm. purolla on havaitun saukon elinolosuhteiden varmistamiseksi.

Lillträskin eteläpuoliseen arvokokonaisuuteen liittyvä laaja luonnon ydinalue ulottuu tämän yleiskaavan puolelle ja on sen mukaisesti tarpeen osoittaa tässä SL-merkinnällä, vähintään VL- ja luo-merkinnöillä, eikä hakkuut sallivalla MU-merkinnällä.

Kuten maakuntahallituskin lausunnossaan toteaa tulee yleiskaavasta poistaa viherrakennetta pirstaloivat asuinalueet. Näihin kuuluu Kidetien jatke (Brissasista länteen).

8.2. Kasaberget ympäristöineen

Kasabergetin SL-merkittyä aluetta tulee laajentaa vähintään sitä ympäröiville luo-alueille sekä siihen nyt viheryhteystarpeeksi merkittyyn rinteeseen alaosaan. Näille alueille ei pidä esittää uutta rakentamista, kuten kaavaehdotuksessa tehdään.

Kasabergetin pohjoispuoli on jo nykyisellään ekologisen yhteyden pullonkaula, eikä yhteyttä saa missään tapauksessa heikentää enempää. Kasabergetin ja meren väliselle alueelle ei pidä osoittaa uutta rakentamista vaan parantaa asukkaiden mahdollisuuksia päästä rantaan ja ennemmin lisätä kuin vähentää luonnontilaisen kaltaista ranta-aluetta. Strömsbyvikenillä tavataan mm saukkoja ja silkkiuikkuja sekä uhanalaisia hömö- ja töyhtötiäisiä (liite 1), jotka kertovat alueen luonnonsuojelullisesta arvosta. Lisää merellisyydestä ks. luku 7.

Strömsbyssä rakentaminen Storängen-pellolle on perusteltua, mutta ei sen pohjoispuoliselle mäelle. Metsän läpi ei pitäisi toteuttaa muuta kuin mieluiten vanhoja reittejä pitkin kulkeva kävely- ja pyöräily-yhteys uudelle asuinalueelle. Pellon ja rannan välille rakentaminen kutistaisi perusteettomasti viheryhteyttä ja tuhoaisi arvokkaan hiirenporrasvaltaisen tervaleppäluhdan/lehdon. Rakentamattomat A- ja TP-alueen koillisosa sekä LV-alueen rakentamaton osa on poistettava kaavasta. Rakentamisen alta hävitettävän luonnon katoamisen lisäksi rakentaminen vaatisi suuret maamassojen siirrot ja saattaisi vaikuttaa haitallisesti veden laatuun sekä meriympäristön tilaan.

8.3. Pilvikallio – Pilvijärven takainen alue

Kunnan omistama alue on kiitettävästi merkitty esityksessä SL-merkinnällä. Ei ole perusteita, miksei kapea kaistaletta sen ja järven välissä myös merkitä SL-merkinnällä.

8.4. Pilvijärvestä lounaaseen oleva alue

Luo-alueiksi on monin kohdin merkitty ainoastaan arvokkain alue ilman sen säilymiselle välttämätöntä vähemmän arvokasta osaa ja/tai suojavyöhykettä niin täälläkin. Osittain kunnan maalla sijaitseva luo-109/7 on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, joka on rajattu aivan liian pieneksi (0,9 ha). Pienialaisuus on ristiriidassa liito-oravan elinvaatimusten kanssa, sillä uusimman tutkimustiedon mukaan lisääntymis- ja levähdyspaikan koon pitäisi olla vähintään 4–6 hehtaaria. (Wistbacka, Ralf (2023-02-03): Monitoring and conservation of endangered Siberian flying squirrel *Pteromys volans* populations: implications for sustainable forest management <https://oulurepo.oulu.fi/handle/10024/46289>). Lisäksi luo-109/7 ja luo-38/54 sijaitsevat MY-alueella, jolloin luo-aluemerkintä ei tuo niille tarvittavaa lisäturvaa.

8.5. Sepänkannas IV

Sepänkannas IV kuuluu niihin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisiin viherrakennetta pirstaloiviin uusiin asuinalueisiin, joiden poistamista yleiskaavassa maakuntahallituskin lausunnossaan vaatii. Kaavaehdoksessa viheryhteydeksi on jätetty ainoastaan Sepänkannas IV luontoselvityksessä maakunnallisesti arvokkaaksi todettu luo-36/s4-alue. Viimeistään luontoselvityksestä olisi pitänyt ymmärtää, että ko. alue on jätettävä rakentamatta ja vähintään arvokkaimmat osat suojeltava. Eikä luontoselvityksen alueelle tulisi merkitä M- aluetta, koska sillä ei voi turvata alueen erityisarvoja.

Esimerkkinä mahdottomuudesta säilyttää ainoastaan arvokkain alue toimii kantopaanusammaleen esiintyminen luo-36/s4-alueella. Kantopaanusammal kasvaa pitkälle lahonneilla suurilla maapuilla kosteissa, vanhoissa ja varjoisissa kangasmetsissä, korvissa ja pienvesien lähimetsissä, missä ympäröivä maapohjan kasvillisuus pitää pienilmaston kosteana. Mikäli esiintymän ympäristö rakennetaan

- kostea pienilmasto katoaa sekä ympäröivän metsän että talletumisen seurauksena
- pelkkä lisääntynyt kulutus on vakava uhka järeiden maapuiden säilymiselle ja talletumisen myötä myös maapohjan kasvillisuudelle ja sitä kautta kostealle pienilmastolle
- lahopuujatkumo katkeaa, järeitä maapuita ei muodostu, lisäksi puiden ei turvallisuussyistä anneta kasvaa suuriksi tonttien reunoilla.

(<https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Kantopaanusammal.pdf>)

Alue on myös tärkeää virkistysaluetta Sepänkannaksen tiheästi rakennettujen alueiden asukkaille.

8.6. Osayleiskaavan eteläinen alue

Pippurniemi, Pippuri ja Valkolampi sijoittuvat suurimmaksi osaksi palvelutasoltaan suunniteltua runkolinjaa heikomman joukkoliikennelinjan vaikutusalueelle. Sijainnista ja joukkoliikenteen palvelutasosta johtuen eteläiselle alueelle ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa lisärakentamista. Rakentamattomat alueet tulee säilyttää nykyisellään ja merkitä ensisijaisesti SL-alueiksi toissijaisesti VL-alueiksi, jotta maakunnallinen viheryhteys toteutuu käytännössä. Sitä eivät riitä toteuttamaan MY-alue ja pihapiirien kautta kulkevaksi merkitty viheryhteystarve. Samalla on mahdollista säilyttää merenranta-alueen maisema-arvot.

Valkolampi on Uusimaa 2050 -kaavakokonaisuudessa osoitettu merkinnällä AV eli vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue, jonka ominaisuusmerkintä on *“pintavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.”* Valkolammen suunnittelumääräys on *“Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on*

vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei vesialueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.” Suunnittelumääräys ei nähdäksemme toteudu, ellei Valkolammen rantoja säilytetä suurelta osin rakentamattomia ja metsätalouden ulkopuolella. Parhaan turvan antaa Valkolammen rakentamattoman ympäristön turvaaminen SL-merkinnällä.

7.11.2025 Kirkkonummella ja Sipoossa

Kirkkonummen ympäristöyhdistys ry

Laura Räsänen, puheenjohtaja

Riitta Hukkanen, sihteeri

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Laura Räsänen, puheenjohtaja

Lauri Kajander, erityisasiantuntija

Liite 1 Strömsbyvikenillä ja sen lähellä viime aikoina tavattuja lajeja, havainnot Petri Alanen : Töyhtötiainen, hömötiainen, kuusitiainen, pyrstötiainen, harmaapäätikka ja valkoselkätikka, silkkiuikku, joka pesii lahden poukamassa; saukko ja jälkihavainnot mäyrä ja ilves.